Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001326

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Віталій Станіславович
2. Vitaly S. Babenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 061

Назва наукової спеціальності: Журналістика

Галузь / галузі знань: журналістика

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 061 Журналістика

Дата захисту: 05-03-2024

Спеціальність за освітою: «Журналістика»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 17.051.078

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19.41

Тема дисертації:

1. Конструювання дискурсу тілесності в мас-медіа

2. Constructing the discourse of corporeality in the mass media

Реферат/анотація:

1. У дисертації проаналізовано поняття тілесності, як комплексного явища утворення семантичних зав'язків в мас-медійних повідомленнях. Охарактеризована відмінність між поняттями тілесність і тіло в медіареальності, що ототожнюються в окремих трактуваннях. Встановлені основні структурні елементи повідомлення, на основі яких конструюються концепти тілесності: архетип, міф, стереотип. З'ясовано, що спираючись на суспільну пам'ять та індивідуальний досвід ці означені елементи комбінують в свідомості реципієнта варіативність змістових наповнень. В роботі приділено увагу бінарним опозиціям, що виникають на основі архетипу, міфу і стереотипу і відображають колективні уявлення про етичне та естетичне сприйняття дійсності. Встановлено в який спосіб масштабні суспільні проблеми спільно із реальними конкретними ситуаціями конструюють завдяки маркерам тілесності бінарні опозиції, що впливають на сприйняття повідомлень. Спираючись на наукову джерельну базу під час комплексного дослідження розширено межі аналізу маркерів тілесності. До таких концептів зараховане поняття принцип музейності та вбрання, як символічна знакова реакція на тілесність людини в комунікативному процесі. Актуальність теми

дослідження. Науки з соціальних комунікацій тривалий час зверталися до поняття тілесності як синоніму людського тіла і його фізіологічних властивостей. Наша дисертація розглядає тілесність як комплексне кодування інформації в тексті та аудіо-візуальних повідомленнях, де фізіологічні параметри тіла є однією з семантичних категорій. Конструювання тілесності розглянуте в контексті суспільно-важливих явищ: гендерної дискримінації, постправди, формування іміджу українських військових, впливу російської пропаганди на український сегмент медіареальності. Об'єкт дослідження – контент електронних версій національних та регіональних видань України, а також матеріали розміщені на платформі соціальних медіа (Facebook, Youtube, Instagram). Предмет дослідження – конструювання маркерів тілесності в мас-медійних концептах електронних медіа та інтернет-мемів присвячених висвітленню повномасштабної російсько-української війни. Мета роботи – визначити інструменти конструювання дискурсу тілесності в мас-медіа. Наукова увага до конструювання дискурсу тілесності в мас-медійному тексті зумовлюється традиційними проблемами для академічної думки, що звертаються до національної, культурної, гендерної, вікової та інших ідентичностей. Наративні практики напрацьовують сталі поняття для того, як індивід визначає себе сам і до якого колективного договору приходить суспільства в тому, щоб визначати осіб, що входять до категорій свій/чужий. Маркери тілесності відіграють в цьому процесі провідну роль. Обставини повномасштабної російсько-української війни, що почалася 24 лютого 2022 року загострюють громадську потребу в публічній артикуляції концептів ідентичності, що допомагають індивідам у скидуванні емоційної напруги, протидії деструктивним інформаційним навіюванням, дотримуванні в уяві позитивних сценаріїв розвитку подій, а також дозволяють порівняти індивідуальні висновки у спільних поглядах. Таким чином український сегмент медіареальності наповнюється бінарними опозиціями та мас-медійними міфами, що у стислій формі переповідають більші за змістом масиви інформації і слугують когнітивними орієнтирами в морально-етичних оцінках, емоційних реакціях, встановленні хронологічної послідовності подій. Роль бінарних опозицій в конструюванні дискурсу тілесності полягає в наданні конкретних якостей, що можуть позичати елементи з різних культурних традицій і спиратись на конкретне локальне явище. Одним з прикладів такого процесу є бінарна опозиція воїни світла/орки на адресу українських військових та російських окупантів. Де завдяки візуальній репрезентації світло дорівнюється до тілесної якості, нерозривно пов'язаною із фізичною присутністю людини у просторі. Разом зі світлом образ українського захисника доповнюють естетичні категорії фізіологічних пропорцій тіла, врода, наявність посмішки, як прояву доброзичливості тощо. Орк натомість вибудовує асоціативний ряд із потворністю і неохайним виглядом, тваринною злістю. Важливою деталлю дискурсу тілесності виступає одяг, який як елемент комунікації виступає символічним продовженням людського тіла. Відтак сучасна форма українського військового, що має чистий вигляд маніфестується як позитивний приклад тілесності, що викликає захват і схвалення. А немодернізована і брудна форма російського солдата контекстуально характеризується як негативний приклад тілесності, що вартий осуду і висміювання. Серед прикладів мас-медійного міфу представлених в дисертації можна виокремити так званий півник з Бородянки...

2. The thesis analyzes the concept of corporeality as a complex phenomenon of the formation of semantic ties in mass media messages. The difference between the concepts of corporeality and the body in media reality, which are identified in separate interpretations, is characterized. The main structural elements of the message are established, on the basis of which concepts of physicality are constructed: archetype, myth, stereotype. It was found that, based on social memory and individual experience, these defined elements combine in the recipient's mind the variability of content. The work pays attention to binary oppositions that arise on the basis of archetype, myth and stereotype and reflect collective ideas about the ethical and aesthetic perception of reality. It is established in which way large-scale social problems, together with real concrete situations, construct binary oppositions that influence the perception of messages thanks to markers of physicality. Based on the scientific source base, during the comprehensive research, the limits of the analysis of physicality markers were expanded. Such concepts include the concept of the principle of museumness and clothing, as a symbolic sign reaction to the physicality of a person in the communicative process. Relevance of the research topic. For a long time, the social communication sciences have addressed the concept of corporeality as a synonym for the human body and its

physiological properties. Our dissertation considers corporeality as a complex encoding of information in text and audio-visual messages, where the physiological parameters of the body are one of the semantic categories. The construction of corporeality is considered in the context of socially important phenomena: gender discrimination, post-truth, the formation of the image of the Ukrainian military, the influence of Russian propaganda on the Ukrainian segment of media reality. The object of the research is the content of electronic versions of national and regional publications of Ukraine, as well as materials posted on social media platforms (Facebook, Youtube, Instagram). The subject of the study is the construction of corporeality markers in mass media concepts of electronic media and Internet memes dedicated to the coverage of the full-scale Russian-Ukrainian war. The purpose of the work is to determine the tools for constructing the discourse of corporeality in the mass media. Scholarly attention to the construction of the discourse of corporeality in a mass media text is conditioned by traditional problems for academic thought addressing national, cultural, gender, age, and other identities. Narrative practices develop fixed concepts for how an individual defines himself and what collective agreement societies come to in defining individuals who fall into the categories of self/other. Physicality markers play a leading role in this process. The circumstances of the full-scale Russian-Ukrainian war, which began on February 24, 2022, exacerbate the public need for public articulation of identity concepts, which help individuals in releasing emotional tension, countering destructive informational suggestions, keeping positive scenarios of the development of events in their imagination, and also allow comparing individual conclusions in common views. In this way, the Ukrainian segment of media reality is filled with binary oppositions and mass-media myths, which in a condensed form retell large amounts of information and serve as cognitive landmarks in moral and ethical assessments, emotional reactions, establishing the chronological sequence of events. The role of binary oppositions in the construction of the discourse of corporeality is to provide specific qualities that can borrow elements from different cultural traditions and be based on a specific local phenomenon. One example of such a process is the binary opposition of the light warrior/orc against the Ukrainian military and the Russian occupiers. Where, thanks to visual representation, light equates to a corporeal quality inextricably linked to the physical presence of a person in space. Together with the light, the image of the Ukrainian defender is complemented by the aesthetic categories of the physiological proportions of the body, good looks, the presence of a smile as a manifestation of benevolence, etc. Orc, on the other hand, builds an associative series with ugliness and untidy appearance, animal anger. An important detail of the discourse of physicality is clothing, which as an element of communication acts as a symbolic extension of the human body. Therefore, the modern uniform of the Ukrainian military, which has a clean appearance, is manifested as a positive example of physicality, which causes admiration and approval...

Державний реєстраційний номер ДіР: 0119U002915

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бабенко В.С. Маркери тілесності в українських інтернет-мемах. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Том 33. № 1. Ч. 3. С. 174-179.
- Бабенко В.С. Образ жінки похилого віку в наративах мас-медіа під час російсько-української війни. Синопсис: текст, контекст, медіа. 2022. № 28. С. 87-94.
- Бабенко В.С. Подолання стереотипів тілесності в українському сегменті медіареальності як ціннісний орієнтир на шляху до євроінтеграції (на прикладі висвітлення руху Femen). Вчені записки ТНУ ім. В.

Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Спецвипуск. С. 1-7.

- Бабенко В.С. «Орки» як концепт тілесності в медіареальності на тлі російського вторгнення в Україну. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2022. № 4. С. 113-119.
- Бабенко В.С. Формування стереотипного образу українського військового як «секс-символу» у висвітленні російсько-української війни в ЗМІ. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2023.Том 34. № 1. Ч. 2. С. 160-167.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U002915

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Людмила Віталіївна
2. Liudmyla V. Cherniavska

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чорнодон Мирослава Іванівна
2. Miroslava I. Chornodon

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 27.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9227-0993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бутиріна Марія Валеріївна

2. Mariia V. Butyrina

Кваліфікація: д.соц.комунік., професор, 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5048-5187

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тяпкіна Наталія Іванівна

2. Natalia I. Tyapkina

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3251-0921

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковпак Вікторія Анатоліївна

2. Victoria A. Kovpak

Кваліфікація: д.н, професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9461-0536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Березенко Віта Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Березенко Віта Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Дребезов Денис Олегович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна